

การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ เรื่อง เยือนชุมชนอำนาจเจริญ
เพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารของนักเรียนชั้นประถมศึกษา

THE DEVELOPMENT OF A INTEGRATED LEARNING UNIT ON VISITING
AMNAT CHAROEN COMMUNITY TO ENHANCE THE COMMUNICATION
COMPETENCY OF PRIMARY SCHOOL STUDENTS

รัชกมล สายแดง¹ ปริญา ปริพุม² และปิยาพัชญ์ นิตศอัครานนท์³
Rachakamol Saidaeng¹ Pariya Pariput² and Piyaphat Nithitakkharanon³

¹⁻³ สาขาวิชาการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

¹⁻³ Curriculum and Instructional Development, Faculty of Education,
Ubon Ratchathani Rajabhat University
E-mail: rachakamol.sg66@ubru.ac.th

Received:	March 16, 2025
Revised:	September 2, 2025
Accepted:	September 9, 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ เรื่อง เยือนชุมชนอำนาจเจริญ 2) ศึกษาระดับความสามารถในการสื่อสาร 3) เปรียบเทียบความสามารถในการสื่อสารหลังเรียน เทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 75 และ 4) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหน่วยการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนบ้านบก ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 37 คน โดยการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) หน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ เรื่อง เยือนชุมชนอำนาจเจริญ ทั้งฉบับมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.72 และมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.80 – 1.00 2) แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 7 แผน 14 ชั่วโมง ทั้งฉบับมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.80 และมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.80 – 1.00 3) แบบวัดความสามารถในการสื่อสาร มีค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.44-0.73, มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.38-0.82 และมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.60 – 1.00 และ 4) แบบสอบถามความพึงพอใจ มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.80 – 1.00 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบที

ผลการวิจัยพบว่า 1) การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ เรื่อง เยือนชุมชนอำนาจเจริญ ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ ได้แก่ (1) ชื่อหน่วยการเรียนรู้ (2) ที่มาและความสำคัญ (3) การบูรณาการการเรียนรู้ (4) วัตถุประสงค์ (5) ผลลัพธ์การเรียนรู้ (6) กิจกรรมการเรียนรู้ และ (7) การวัดและการประเมินผล 2) นักเรียนมีระดับความสามารถในการสื่อสารหลังเรียน โดยรวมอยู่ในระดับดีเยี่ยม คิดเป็นร้อยละ 89.16 3) นักเรียนมีความสามารถในการสื่อสารหลังเรียน มีคะแนนสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 4) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อหน่วยการเรียนรู้ อยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด (\bar{X} = 4.57, SD = 0.18)

คำสำคัญ

หน่วยบูรณาการฐานชุมชน ความสามารถในการสื่อสาร ชุมชนคนอำนาจเจริญ

ABSTRACT

The study aimed to 1) develop an integrated learning unit entitled "Visiting Amnat Charoen Community", 2) assess students' communication competency levels, 3) compare their post-learning competency with a 75% benchmark, and 4) evaluate their satisfaction with the learning unit. The sample comprised 37 students from grades 4 - 6 students at Ban Bok School, selected through cluster random sampling during the second semester of the 2024 academic year. Research instruments included 1) the complete integrated learning unit "Visiting Amnat Charoen Community" (\bar{X} = 4.72, IOC: 0.80–1.00), 2) seven lesson plans spanning 14 instructional hours (\bar{X} = 4.80, IOC: 0.80–1.00), 3) communication competency test item difficulty: 0.44–0.73, discrimination index: 0.38–0.82, IOC: 0.60–1.00), and 4) a satisfaction questionnaire (IOC: 0.80–1.00). Data were analyzed using descriptive statistics, including means, percentage, standard deviation, and a One sample t-test.

The results showed that 1) the developed integrated learning unit consisted of seven components: (1) unit title, (2) background and significance, (3) learning integration, (4) objectives, (5) learning outcomes, (6) learning activities, and (7) assessment, 2) post-intervention communication competency was excellent (89.16%), 3) Communication scores significantly exceeded the 75% benchmark ($p < 0.05$) and 4) student satisfaction reached the highest level (\bar{X} = 4.57, SD = 0.18).

Keywords

Community-Based Integrated Learning Unit, Communication Competency, Based on Community in Amnatcharoen

ความสำคัญของปัญหา

แผนการศึกษาแห่งชาติพ.ศ.2560-2579 ได้มีการวางเป้าหมายด้านผู้เรียน (Learner Aspirations) โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (3Rs8Cs) ในปัจจุบันเทคโนโลยีมีความก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว ทำให้สังคมเกิดการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ภาษาจึงเป็นสิ่งที่จำเป็น เพราะเครื่องมือที่สำคัญในการสื่อสารความต้องการของมนุษย์ในปัจจุบัน โดยเฉพาะด้านการศึกษา ค้นคว้าหาความรู้ การติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคล การประกอบอาชีพต่าง ๆ ที่ล้วนแล้วแต่ใช้ภาษาเป็นสื่อกลางในการสื่อสาร ใช้เป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ถ่ายทอดอารมณ์ ดังที่ (Ministry of Education, 2022) ได้กล่าวถึง สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ด้านความสามารถในการสื่อสาร ตัวชี้วัดที่ 1 ใช้ภาษาถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ

ความคิด ความรู้สึก และทัศนะของตนเองด้วยการพูดและการเขียน ปัญหาได้สอดคล้องกับสภาพ การจัดการเรียนการสอนที่ผ่านมา จากการสังเกตการณ์พฤติกรรมในการสื่อสารของนักเรียน ในชั้นเรียน พบว่า นักเรียนพูดอธิบายถ่ายทอดความรู้ไม่ชัดเจน นำข้อมูล มานำเสนอเนื้อหาไม่ตรง ขาดความกล้าแสดงออกในการพูดแสดงความรู้สึก และทัศนะของนักเรียน นักเรียนไม่สามารถเขียน สื่อสารอธิบายสาร จากสถานการณ์ที่กำหนดได้ นอกจากนี้แล้วบางครั้งในการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม ที่ต้องอาศัยการพูดคุยเพื่อการสื่อสาร นักเรียนจำนวนมากเลือกที่จะไม่แสดงความคิดเห็นหรือไม่ พูดคุยกันเลย อาจเป็นเพราะขาดความมั่นใจในตนเอง นอกจากนี้ยังได้สอบถามจากครูผู้สอนรายวิชา อื่นจนได้รับการยืนยันว่าปัญหาในการสื่อสารของนักเรียนมีความรุนแรงขึ้นเรื่อย ๆ จึงทำให้ผู้วิจัยเร่ง เห็นปัญหาและควรแก้ไขอย่างเร่งด่วน เพื่อสามารถแก้ไขปัญหาคือความสามารถในการสื่อสาร ของนักเรียนได้ทันทั่วถึง

จากปัญหาที่พบ ผู้วิจัยได้ศึกษาวิธีการพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะที่สำคัญด้านความสามารถ ในการสื่อสาร หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การศึกษาที่สนองการกระจายอำนาจ ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพ และความต้องการของท้องถิ่น การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเป็นกระบวนการสอนของครูที่จัด กระบวนการเรียนรู้ผสมผสานระหว่างกิจกรรมทางวิชาการกับกิจกรรมในด้านต่าง ๆ มีจิตสำนึกในการ อนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย ซึ่งการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดนั้น จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ ความสามารถในการสื่อสารเป็นสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนใน การเรียนรู้ขั้นพื้นฐาน จึงได้นำรายวิชาภาษาไทย ที่เน้นการพัฒนาความสามารถในการสื่อสาร มาจัด กิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการเนื้อหาพร้อมกับวิถีชีวิต ประเพณี วัฒนธรรมต่าง ๆ ประวัติสถานที่ที่สำคัญ เป็นการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง และยังใช้แหล่งเรียนรู้ใกล้ตัวที่เอื้อต่อการฝึกทักษะการสื่อสาร นักเรียนได้เห็นคุณค่าและควรอนุรักษ์ (Amornwivat & Khammani, 1983) ผ่านแผนการเรียน ที่ประมวลเนื้อหา ประสบการณ์ แนวคิด วิธีการ กิจกรรมและสื่อ การเรียนเข้าใจอย่างกลมกลืนและ สัมพันธ์สอดคล้องกัน เพื่อช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งเรียกว่า หน่วยการ เรียนรู้ (Wongsaphan et al., 2022) มีผลการศึกษายืนยันว่า กิจกรรมการเรียนรู้ระดับท้องถิ่นใน หน่วยการเรียนรู้บูรณาการ เรื่อง “ตำนานพระยีน กันทรวิชัย” สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 80 และ (Jiwsuk, 2019) มีผล การศึกษายืนยันว่า พัฒนาหน่วยการเรียนรู้บูรณาการท้องถิ่น “เมืองทัพทัน” สำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4 ได้พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

จังหวัดอำนาจเจริญ สภาพภูมิประเทศ โดยทั่วไปเป็นที่ลุ่มมีเนินเขาเตี้ย ๆ ทอดยาวไปจรด จังหวัดอุบลราชธานี สภาพดินโดยทั่วไปเป็นดินร่วนปนทรายและดินลูกรังบางส่วน มีลำน้ำสายใหญ่ ไหลผ่าน ได้แก่ ลำเซบก และลำเซบาย มี 7 อำเภอ มีคำขวัญประจำจังหวัดที่แสดงถึงเอกลักษณ์ ของจังหวัด คือ พระมงคลมิ่งเมือง แหล่งรุ่งเรืองเจ็ดลุ่มน้ำ งามล้ำถ้ำศักดิ์สิทธิ์ เทพนิมิตพระเหลา เกาะแก่งเขาแสนสวย เลอค่าด้วยผ้าไหม ราษฎร์เลื่อมใสใฝ่ธรรมซึ่งการนำแหล่งวิทยาการมาใช้ ในการจัดการเรียนรู้จะช่วยในการพัฒนาผู้เรียนแต่ละคนได้ และช่วยให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ การเรียนรู้ที่ผสมกลมกลืนกันและมีความหมาย

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ เรื่อง เยือนยลชุมชนอำนาจเจริญ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารของนักเรียนระดับประถมศึกษา ตามสมรรถนะที่สำคัญด้านความสามารถในการสื่อสาร ที่มีวิชาภาษาไทยเป็นแกน ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551

โจทย์วิจัย/ปัญหาวิจัย

ผลของหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ เรื่อง เยือนยลชุมชนอำนาจเจริญ สามารถส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ได้หรือไม่อย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ เรื่อง เยือนยลชุมชนอำนาจเจริญ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารของนักเรียนระดับประถมศึกษา
2. เพื่อศึกษาระดับความสามารถในการสื่อสารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาหลังการเรียนรู้ด้วยหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง เยือนยลชุมชนอำนาจเจริญ
3. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการสื่อสารของนักเรียนชั้นประถมศึกษา เทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 75 ของนักเรียนทั้งหมด
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาที่มีต่อ หน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ เรื่อง เยือนยลชุมชนอำนาจเจริญ

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Research) ประเภท One-Group Posttest-Only Design เทียบกับเกณฑ์ (One sample T-test)

ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 ในอำเภอเสนางคนิคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ จังหวัดอำนาจเจริญ จำนวน 23 โรงเรียน มีนักเรียนทั้งหมด 964 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนบ้านบก อำเภอเสนางคนิคม จังหวัดอำนาจเจริญ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 มีนักเรียนจำนวน 37 คน โดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) ด้วยการใช้โรงเรียนที่มีนักเรียนคณะชั้นเรียน (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4- 6) คณะเขตคณะความสามารถ เป็นหน่วยในการสุ่ม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และการหาคุณภาพเครื่องมือ

1. หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง เยือนยลชุมชนอำนาจเจริญ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารของนักเรียนระดับประถมศึกษา ประกอบไปด้วย 7 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ชื่อหน่วยการเรียนรู้ 2) ที่มาและความสำคัญ 3) การบูรณาการการเรียนรู้ 4) จุดประสงค์ 5) ผลลัพธ์การเรียนรู้ 6) กิจกรรมการเรียนรู้ และ 7) การวัดและการประเมินผล โดยผ่านการตรวจสอบคุณภาพของหน่วย

การเรียนรู้จากผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน พบว่า มีค่า IOC ขององค์ประกอบหน่วยการเรียนรู้ระหว่าง 0.80–1.00 และความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.72$, $SD = 0.29$)

2. แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง เยือนยลชุมชนอำนาจเจริญ จำนวน 7 แผนการเรียนรู้ แผนละ 2 ชั่วโมง รวมระยะเวลา 14 ชั่วโมง โดยผ่านการตรวจสอบคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้จากผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน พบว่า มีค่า IOC ขององค์ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ระหว่าง 0.80–1.00 และความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.80$, $SD = 0.45$)

3. แบบวัดความสามารถในการสื่อสารของนักเรียนระดับประถมศึกษา ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 7 ฉบับ แบบอัตนัย ฉบับละ 1 ข้อ ใช้วัดและประเมินความสามารถในการสื่อสารทุกแผน โดยผ่านการตรวจสอบคุณภาพของแบบวัดความสามารถในการสื่อสาร จากผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน พบว่า แบบวัดมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.80–1.00 และวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก ค่าความยาก และค่าความเชื่อมั่น พบว่า มีค่าความยากง่าย อยู่ระหว่าง 0.44 - 0.73 มีค่าอำนาจจำแนก อยู่ระหว่าง 0.38 - 0.82 และแบบทดสอบอัตนัยฉบับนี้ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.86

4. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง เยือนยลชุมชน เป็นแบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ โดยผ่านการตรวจสอบคุณภาพ จากผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน พบว่า ข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.80–1.00

โดยผู้วิจัยนำเครื่องมือไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ไปถึงผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบก และทำบันทึกข้อความชี้แจงวัตถุประสงค์ขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยในครั้งนี้

2. ปฐมนิเทศและชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัยให้นักเรียนทราบ อธิบายถึงบทบาทหน้าที่ของนักเรียนและผู้วิจัย โดยให้นักเรียนทราบถึงประโยชน์ที่จะได้รับเมื่อเข้าร่วมการวิจัย

3. ดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้หน่วยหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ จำนวน 7 แผนการเรียนรู้ จำนวน 14 ชั่วโมง โดยดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการเรียนรู้ มีการวัดการประเมินทุกหน่วยการเรียนรู้ ซึ่งเป็นการประเมินหลังเรียน

4. เมื่อสิ้นสุดกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้วิจัยสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้หน่วยการเรียนรู้บูรณาการ เรื่อง เยือนยลชุมชนอำนาจเจริญ ซึ่งเป็นแบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ

5. ผู้วิจัยดำเนินการตรวจให้คะแนนแบบวัดความสามารถในการสื่อสารของนักเรียน โดยนำข้อมูลที่ได้จากการประเมิน แบบสอบถามความพึงพอใจ มาทำการศึกษาวิเคราะห์ผลด้วยวิธีการทางสถิติ เพื่อประเมินผลการดำเนินงานตามแผนการเรียนรู้และสรุปผลการวิจัยต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้ทั้งหมด มาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติโดยใช้สูตรสถิติในการวิจัย ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบที (One sample T-test)

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ เรื่อง เยือนยลชุมชนอำนาจเจริญ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารของนักเรียนระดับประถมศึกษา

หน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ เรื่อง เยือนยลชุมชนอำนาจเจริญ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารของนักเรียนระดับประถมศึกษา จากแนวคิดของ (Jakkham, 2023) และ (Kumkeaw, 2022) ผู้วิจัยได้ดำเนินการสังเคราะห์ประกอบของหน่วยการเรียนรู้ นำไปสู่การสรุปได้ 7 องค์ประกอบในการพัฒนาหน่วยแบบบูรณาการ เรื่อง เยือนยลชุมชนอำนาจเจริญ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารของนักเรียนระดับประถมศึกษา ซึ่งกิจกรรมการเรียนรู้แบบคละชั้นสำหรับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 4-6 มีหน่วยชื่อเรื่อง เยือนยลชุมชนอำนาจเจริญ ซึ่งการจัดกิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการโดยได้นำแนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ที่มีทั้งหมด 5 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นที่ 1 ขั้นสร้างความสนใจ ขั้นที่ 2 ขั้นวางแผนการดำเนินการสำรวจสืบค้น ขั้นที่ 3 ขั้นการสืบค้นข้อมูล ขั้นที่ 4 ขั้นสรุปผลและอภิปราย และขั้นที่ 5 ขั้นประเมินผล มาใช้ในการจัดกิจกรรม พบว่า ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ ดังนี้ (1) ชื่อหน่วยการเรียนรู้ (2) ที่มาและความสำคัญ (3) การบูรณาการการเรียนรู้ (4) วัตถุประสงค์ (5) ผลลัพธ์การเรียนรู้ (6) กิจกรรมการเรียนรู้ และ (7) การวัดและการประเมินผล

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาระดับความสามารถในการสื่อสารของนักเรียนชั้นประถมศึกษา หลังการเรียนด้วยหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง เยือนยลชุมชนอำนาจเจริญ

ตารางที่ 1 ผลการศึกษาระดับความสามารถในการสื่อสารของนักเรียนชั้นประถมศึกษา หลังการเรียนด้วยหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง เยือนยลชุมชนอำนาจเจริญ

พฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถในการสื่อสาร	n	คะแนนเต็ม	\bar{x}	ร้อยละ	SD	แปลความหมาย
1. พุดถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดูตามที่กำหนด	37	3	2.77	92.28	0.34	ดีเยี่ยม
2. พุดถ่ายทอดความคิดความรู้สึกและทัศนคติของตนเองจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดู ตาม ที่กำหนด	37	3	2.73	90.86	0.38	ดีเยี่ยม
3. เขียนถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดูตามที่กำหนด	37	3	2.60	86.62	0.46	ดีเยี่ยม
4. เขียนถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก และทัศนคติของตนเองจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดูจากที่กำหนดได้	37	3	2.61	86.87	0.42	ดีเยี่ยม
รวม	37	3	2.67	89.16	0.38	ดีเยี่ยม

จากตารางที่ 1 เมื่อพิจารณาคะแนนพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถในการสื่อสาร โดยรวม คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.67 อยู่ในระดับ ดีเยี่ยม มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.38 และแบ่งออกเป็นทั้งหมด 4 พฤติกรรมบ่งชี้ โดยแต่ละพฤติกรรมบ่งชี้มีคะแนนเต็ม 3 คะแนน พบว่ามีคะแนนเฉลี่ย 2.77, 2.73, 2.60 และ 2.61 ตามลำดับ และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.34, 0.38, 0.46 และ 0.42 ตามลำดับพฤติกรรมบ่งชี้ที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ พฤติกรรมบ่งชี้ที่ 1 พุดถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดูตามที่กำหนด คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.77 อยู่ในระดับ ดีเยี่ยม

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการสื่อสารของนักเรียนชั้นประถมศึกษา เทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 75 ของนักเรียนทั้งหมด

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการสื่อสารของนักเรียนชั้นประถมศึกษา เทียบกับ เกณฑ์ร้อยละ 75 ของนักเรียนทั้งหมด

พฤติกรรมบ่งชี้ ความสามารถในการสื่อสาร	คะแนนเต็ม	\bar{x}	ร้อยละ	SD	t	p-value
1. พุดถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดูตามที่กำหนด	3.00	2.77	92.28	0.34	9.22*	0.00
2. พุดถ่ายทอดความคิดความรู้สึกและทัศนคติของตนเองจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดู ตาม ที่กำหนด	3.00	2.73	90.86	0.38	7.51*	0.00
3. เขียนถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดูตามที่กำหนด	3.00	2.60	86.62	0.46	4.56*	0.00
4. เขียนถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก และทัศนคติของตนเองจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดูจากที่กำหนดได้	3.00	2.61	86.87	0.42	5.20*	0.00
รวม	3.00	2.67	89.16	0.38	6.82*	0.00

*อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

จากตารางที่ 2 เมื่อเปรียบเทียบความสามารถในการสื่อสารของนักเรียนชั้นประถมศึกษา หลังการจัดการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ เรื่อง เยือนยลชุมชนอำนาจเจริญ เทียบกับ เกณฑ์ร้อยละ 75 ในแต่ละพฤติกรรมบ่งชี้ พบว่า คะแนนความสามารถในการสื่อสารของนักเรียนแต่ละพฤติกรรมบ่งชี้ สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 ของคะแนนเต็มในแต่ละพฤติกรรมบ่งชี้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 4 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ที่มีต่อหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ เรื่อง เยือนยลชุมชนอำนาจเจริญ

ตารางที่ 3 ความพึงพอใจของนักเรียนระดับประถมศึกษา ที่มีต่อหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ เรื่อง เยือนยลชุมชนอำนาจเจริญ

รายการประเมิน	\bar{X}	SD	แปลความหมาย
ด้านที่ 1 ด้านเนื้อหาสาระการเรียนรู้	4.56	0.24	มากที่สุด
ด้านที่ 2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.57	0.20	มากที่สุด
ด้านที่ 3 ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	4.61	0.18	มากที่สุด
ด้านที่ 4 ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียน	4.55	0.32	มากที่สุด
รวม	4.57	0.18	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ เรื่อง เยือนยลชุมชนอำนาจเจริญ โดยรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด เมื่อพิจารณาความพึงพอใจแต่ละด้าน พบว่า ด้านที่ 3 ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด

อภิปรายผล

จากผลการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ เรื่อง เยือนยลชุมชนอำนาจเจริญ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารของนักเรียนระดับประถมศึกษา อภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. จากผลการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ เรื่อง เยือนยลชุมชนอำนาจเจริญ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารของนักเรียนระดับประถมศึกษา พบว่า ผู้วิจัยได้พัฒนาหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ เรื่อง เยือนยลชุมชนอำนาจเจริญ ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ (1) ชื่อหน่วยการเรียนรู้ (2) ที่มาและความสำคัญ (3) การบูรณาการเรียนรู้ (4) วัตถุประสงค์ (5) ผลลัพธ์การเรียนรู้ (6) กิจกรรมการเรียนรู้ และ (7) การวัดและการประเมินผล กิจกรรมการเรียนรู้แบบคละชั้นสำหรับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 4-6 มีหน่วยชื่อเรื่อง เยือนยลชุมชนอำนาจเจริญ ซึ่งการจัดกิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการโดยได้นำแนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ที่มีทั้งหมด 5 ขั้นตอน ขั้นที่ 1 ขั้นสร้างความสนใจ ขั้นที่ 2 ขั้นวางแผนการดำเนินการสำรวจสืบค้น ขั้นที่ 3 ขั้นการสืบค้นข้อมูล ขั้นที่ 4 ขั้นสรุปผลและอภิปราย และขั้นที่ 5 ขั้นประเมินผล มาใช้ในการจัดกิจกรรม โดยสังเคราะห์องค์ความรู้จากคำขวัญประจำจังหวัดอำนาจเจริญ ที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นอำนาจเจริญ ที่มาความหลากหลายทางด้านวัฒนธรรม ประเพณี สถานที่ที่สำคัญ และแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ ของจังหวัดอำนาจเจริญ มาแบ่งเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ทั้งหมด 7 แผน หน่วยบูรณาการตามหลักสูตรแกนกลาง 2551 ที่มีวิชาภาษาไทยเป็นแกน เน้นสมรรถนะ ด้านการสื่อสารได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบคละชั้นสำหรับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 4-6 ในการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ ซึ่งการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับ (Wongyai & Phatthaphon, 2009) ได้กล่าวว่าการจัดการเรียนรู้ที่ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้เชิงลึกผู้สอนนำองค์ความรู้มาบูรณาการ

ร่วมกัน แล้วจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้นักเรียนนำองค์ความรู้เหล่านั้นไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ที่ทำให้ ทายความสามารถของนักเรียน อีกทั้งยังสอดคล้องกับองค์ประกอบของหน่วย ด้งงานวิจัย ของ (Jakkham, 2023) ได้ทำการวิจัยเรื่อง หน่วยการเรียนรู้บูรณาการอัตลักษณ์ พบว่า หน่วยการ เรียนรู้บูรณาการอัตลักษณ์ ส่งเสริมความสามารถในการคิดสร้างสรรค์และสมรรถนะการอยู่ร่วมกับ ธรรมชาติและวิทยาการอย่างยั่งยืน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 (Kumkeaw, 2022) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้บูรณาการโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน พบว่า ส่งเสริมทักษะ การแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้

2. จากผลการศึกษาระดับความสามารถในการสื่อสารของนักเรียนชั้นประถมศึกษา พบว่า มีระดับความสามารถในการสื่อสาร โดยรวมอยู่ในระดับดีเยี่ยม แสดงให้เห็นว่า ผู้วิจัยได้พัฒนาหน่วย การเรียนรู้บูรณาการ เรื่องเยือนยลชุมชนอำนาจเจริญ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับการเรียนการสอนกระตุ้นให้ผู้เรียน เกิดกระบวนการเรียนรู้ มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ การทำงานร่วมกับผู้อื่น โดยกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น กิจกรรมถามตอบ กิจกรรมกลุ่ม ร่วมไปถึงการนำเสนองาน เป็นต้น กิจกรรมเหล่านี้ช่วยส่งเสริม การพัฒนาการ ทักษะการพูด การเขียน ให้นักเรียนเกิดความมั่นใจ กล้าคิด กล้าแสดงออก การเตรียม ความพร้อมของครูผู้สอน และสภาพแวดล้อม ที่ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีพัฒนาเต็มตามศักยภาพ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาความสามารถในการสื่อสารของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษา ของ (Jiwusuk, 2019) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้บูรณาการท้องถิ่น “เมืองทพทัน” สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่า ทักษะการปฏิบัติหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4 ที่เรียนด้วยหน่วยการเรียนรู้บูรณาการท้องถิ่น “เมืองทพทัน” อยู่ในเกณฑ์ระดับดีมาก และ (Kumkeaw, 2022) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้บูรณาการโดยใช้ปัญหา เป็นฐาน เพื่อส่งเสริมทักษะการแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ทักษะ การแก้ปัญหาของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการเรียนผ่านหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน อยู่ระดับ ดี

3. จากผลการเปรียบเทียบความสามารถในการสื่อสารของนักเรียนชั้นประถมศึกษา เทียบ กับเกณฑ์ร้อยละ 75 พบว่า นักเรียนมีความสามารถในการสื่อสารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 หลังใช้หน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ มีคะแนนหลังเรียนมากกว่าเกณฑ์ที่กำหนดร้อยละ 75 แสดงให้เห็นว่าหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ เรื่อง เยือนยลชุมชนอำนาจเจริญ สามารถช่วยพัฒนา ความสามารถในการสื่อสารของนักเรียนระดับประถมศึกษาได้ ทั้งนี้เนื่องจากได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่เน้นให้ผู้เรียนฝึกทักษะการสื่อสาร ฟัง พูด อ่าน เขียน การทำงานและการอยู่ร่วมกันในสังคม ด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การติดต่อพูดคุยสื่อสารต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย และการรู้ใช้ภาษาถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจ ความคิด ความรู้สึก อีกทั้งยังได้นำบริบทชุมชนมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และได้เน้นกิจกรรมที่ มีการปฏิบัติจริง จึงทำให้ผู้เรียนมีคะแนนจากการวัดความสามารถในการสื่อสารสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Samanawattana, 2021) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาความสามารถ ด้านการพูดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมกับข้อมูลท้องถิ่น พบว่า ความสามารถด้านการพูดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นสูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ (Wongsaphan et al., 2022) ได้ทำการศึกษากิจการพัฒนากิจการการเรียนรู้ระดับท้องถิ่น ในหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ เรื่อง “ตำนานพระยีน กัณฑ์วิชัย” สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า ทักษะทางภูมิศาสตร์ของนักศึกษาสูงกว่าสถานศึกษาตามเกณฑ์ 80% อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับสถิติ .01

4. จากผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนระดับประถมศึกษา ที่มีต่อหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ เรื่อง เยือนยลชุมชนอำนาจเจริญ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งด้านที่ 3 ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ มีคะแนนอยู่ในลำดับสูงสุด แสดงให้เห็นว่าในชั้นการวัดและการประเมิน นักเรียนได้จัดทำชิ้นงาน ภาระงานที่ตนเองชื่นชอบ เพราะนักเรียนได้แสดงศักยภาพของตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ ทั้งทางด้านการออกแบบ ความคิดสร้างสรรค์ในการนำเสนอ งานการลำดับเรื่องราวในการฟัง พูด อ่าน เขียน มีการฝึกเป็นประจำทำให้นักเรียนมีความมั่นใจในตนเอง และได้นำข้อบกพร่องในครั้งก่อน มาปรับปรุงตัวให้เกิดความมั่นใจในเนื้อหา พร้อมทั้งได้รับแรงเชิงจากครูผู้สอนและเพื่อน ๆ ในชั้น จึงเป็นไปตามพฤติกรรมบ่งชี้ที่เกี่ยวกับความสามารถในการสื่อสารของนักเรียนชั้นประถมศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ (Banhan, 2013) พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจด้านเนื้อหาในหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ ประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่นในอำเภอชนบท ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงาน ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และด้านการพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด และ (Thungsuk & Ngamnin, 2021) พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้หน่วยการเรียนรู้บูรณาการท้องถิ่น เรื่อง จันเสนบ้านฉัน อยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. หน่วยการเรียนรู้บูรณาการ เรื่อง เยือนยลชุมชนอำนาจเจริญ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร ของนักเรียนระดับประถมศึกษา ซึ่งแผนการจัดการเรียนรู้แบบรวมชั้น ซึ่งเหมาะสมกับบริบทโรงเรียนขนาดเล็ก เนื่องจากเป็นการเรียนแบบรวมชั้น ทำให้ประหยัดทรัพยากร และส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันของนักเรียนต่างวัย

2. ครูผู้สอนควรเตรียมคำถามกระตุ้น ที่มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด คำถามที่กระตุ้นการคิดวิเคราะห์ และสามารถเชื่อมโยงประสบการณ์ตรงของนักเรียน เพื่อให้นักเรียนได้พูด ค่อย ๆ ตอบ โดยคำถามนั้นจะต้องสอดคล้องสถานการณ์จะต้องนำมาเป็นประเด็นในการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารของผู้เรียนในตัวชี้วัดอื่น ๆ เช่น ตัวชี้วัดที่ 2 พุดจาตอรอง ตัวชี้วัดที่ 3 เลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสาร ตัวชี้วัดที่ 4 เลือกใช้วิธีการสื่อสาร อาจใช้การศึกษาเชิงคุณภาพเพื่อทำความเข้าใจกระบวนการจาตอรอง หรือการศึกษาพฤติกรรมเลือกรับข้อมูลของนักเรียน

2. ควรมีการนำหน่วยการเรียนรู้บูรณาการฐานชุมชนคนอำนาจเจริญ ไปใช้พัฒนานักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น และจัดกิจกรรมร่วมกับกระบวนการอื่น ๆ เช่น การเรียนรู้แบบ

โครงการ เพื่อการเรียนรู้แบบโครงงานนักเรียนจะได้ฝึกการนำเสนอโครงการ จึงช่วยส่งเสริม
ความสามารถในการสื่อสารของนักเรียนได้

References

- Amornwivat, S. & Khammani, T. (1983). *Life Experience Enhancement Group Teaching System*. (2nd) Instructional Materials for the Life Experience Enhancement Group Teaching Course: Sukhothai Thammathirat Open University.
- Banhan, A. (2013). *The Development of learning unit for the soc.16101 social studies course integrating chonabot locality for VI grade students, using project approach*. [Unpublished master's thesis]. Khon Kaen University.
- Jakkham, T. (2023). *Development of Local Identity Integrated Learning Unit to Promote Creative Thinking Ability and Sustainable Coexistence with Nature and Science Competency for Grade 4 Students*. [Unpublished master's thesis]. Chiang Mai University.
- Jiwsuk, T. (2019). *The Development of Local Integrated Learning Unit in "Muang Tuptan" for Prathomsuksa 4 Students*. [Unpublished master's thesis]. Nakhon Sawan Rajabhat University.
- Kumkeaw, W. (2022). *Development of Integrated Units by Using Problem-Based Learning to Enhance Problem-Solving Skills for Grade 6 Students*. [Unpublished master's thesis]. Nakhon Sawan Rajabhat University.
- Ministry of Education. (2022). *A Guide to Assessing Key Competencies for Basic Education Students According to the Basic Education Core Curriculum B.E. 2008 Grade 6*. Fa Muang Thai Newspaper.
- Samanawattana, S. (2021). *The Development of Speaking Ability of Matthayomsueksa 4 Students Using Cooperative Learning Management with Local Information*. [Unpublished master's thesis]. Silpakorn University.
- Thungsuk, S. & Ngamnin, S. (2021). The Development of Local integration learning Unit Chan Sen Is My Home for Prathomsuksa 6 students. *Social Sciences Research and Academic Journal*. 16(2), 73-86.
- Wongsaphan, M., Chukhamphaeng, C., Thanapatmimani, H. & Numthuam, P. (2022). Development of Local-Based Learning Activities in the Integrated Learning Unit on 'The Legend of Phra Yuen Kantharawichai' for Grade 5 Students. *Journal of Educational*. 8(2), 651-651. doi: 10.5296/jei.v8i2.20167.

Wongyai, W. & Phatthaphon, M. (2009). *From Core Curriculum to School Curriculum: A New Paradigm of Development*. Charatsanitwong Printing.